

paa, at hvis man gaar den Vej: at sammensætte en saadan Række af Overnævn for hele Landet, altsaa henimod en Snes, saa vil der, paa samme Maade som Kravet om et Overnævn er rejst, ud fra den Række forskellige Afgørelser, som har fundet Sted indenfor de kommunale Nævn, meget let paa Grund af Overnævnenes eventuelle forskellige Afgørelser kunne opstaa Krav om at faa institueret et Højestenævn, altsaa om at faa en tredie og endelig, enkelt Instans, hvor den endelige Praksis i disse Sager kan tænkes afgjort. Det er ikke bragt i Forslag her; og jeg antager heller ikke, at man vil rejse Spørgsmaalet nu, men det synes mig at være Konsekvensen af Udviklingen, hvis man nu gaar ind paa at skabe en Række af Overnævn. Hele dette Spørgsmaal skal jeg henstille til det høje Tings høje Overvejelse i Haab om, at det maa lykkes at finde en tilfredsstillende Appelinstant.

Ønsket om at tilvejebringe Ensartethed i Nævnenes Praksis, Sammenhæng i deres Afgørelser, et Ønske, som jo Nævnenes Appelinstant er Udtryk for, findes ogsaa udtrykt i Lovforslagets § 20, hvor man foreslaar Oprettelse af et Centralkontor til Fremme af denne Ensartethed. Ogsaa dette Spørgsmaal er det høje Ting bekendt fra tidligere Forhandlinger.

De egentlige principielle Spørgsmaal, som stadig har været Genstand for Uoverensstemmelse mellem forskellige Medlemmer her i Salen, skal jeg ikke nu komme ind paa, ej heller paa de Forslag, som har været fremme indenfor Folketinget uden der at have fundet fornøden Tilslutning.

Jeg ser dog, at jeg har glemt at nævne en Ting, som burde yderligere være bemærket, nemlig at det foreslaas her i Lovforslaget, at i de Kommuner, hvori der ikke er Nævn nedsat, bør der gives Kommunens Beboere Lejlighed til, hvis de føler sig forurettede i Huslejesager, at henvende sig til Nævnet i en Nabokommune. Det er et Eksempel fra hollandsk Lovgivning, som Folketinget, efter Andragende fra Lejerforeningen, har foreslaaet indført i Lovforslaget, og som jeg har givet min Tilslutning ud fra den Opfattelse, at det er rigtigt, at alle Borgere for saa vidt stilles lige, og at der er noget utiltalende i, at fordi en Kommune ikke har nedsat et Nævn, vil dettes Beboere kunne være uheldigt stillede. Under Forhandlingerne i Folketinget har man fra andre Sider nævnt andre Muligheder end just denne, og ogsaa jeg kan meget

godt tænke mig dette Spørgsmaal løst paa anden Maade.

Det foreslaas, at Loven skal have Gyldighed til 1. April 1921. Jeg har saaledes denne Gang foreslaaet en noget længere Frist for Lovens Varighed end tidligere, nemlig ud fra den Opfattelse, at Loven nu har fundet sit Leje, og dernæst, at neppe nogen vil antage, at Forholdene paa Huslejeområdet inden dette Tidspunkt har ændret sig saaledes, at denne Lovgivning kan undværes. Den Maade, hvorpaa Boligforholdene i Hovedstaden udvikler sig med stadig stigende Mangel paa Boliger, med stadig tiltagende Sammenpakning af Beboerne i de forhaanden-værende Boliger, viser, at der vil medgaa lang Tid, inden normale Boligforhold kan tænkes at indtræde igen. Spørgsmaalet er da, om det vil være rigtigst at give denne Lov en saadan Fæsthed og en saadan Varighed, som alle maa antage, at den nødvendigvis paa Grund af Forholdene maa faa. I Folketinget har man ønsket en kortere Varighed, og jeg for mit Vedkommende har maattet sige, at saa længe Loven har en Form, som fuldt ud tilfredsstiller mig, maa jeg fastholde Ønsket om en længere Varighed. Hvis den derimod skulde undergaa saadanne Forandringer, at jeg kunde mene, at en senere Behandling kunde indføre Forbedringer, vil selvfølgelig min Interesse for at fastholde Lovens Varighed for en længere Tid aftage.

Med disse Bemærkninger skal jeg anbefale Lovforslaget til det høje Tings Velvillie.

Jørgen Berthelsen: Det er, saa vidt jeg kan se, femte Gang, Rigsdagen beskæftiger sig med et Lovforslag om Fastsættelse af Husleje. Det første Lovforslag blev fremsat i Folketinget den 11. April 1916; det blev oversendt til Landstinget og var til første Behandling her den 17. Maj 1916 og blev vedtaget som Lov Nr. 187 med 11 Paragraffer. Loven fik den Slutningsbemærkning, at dens Varighed opførte samtidig med Loven om Henstand med Pantegæld. Den sidstnævnte Lov var jo nemlig oprindelig Grundlaget for Fremsettelsen af Lovforslaget om Fastsættelse af Husleje. Da der ved Løven om Henstand med Pantegæld var givet Ejerne en Beskyttelse, mente man, at der ogsaa maatte være en Beskyttelse for Lejerne. Det andet Lovforslag, der hed Forslag til Lov om Tillæg til og Forandringer i Lov Nr. 187 af 9. Juni 1916 om Fastsættelse af Husleje, blev